

ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ:

Нерядко се случва лице, което има задължение към друго, да предприеме действия за осуетяване възможността да изпълни задължението си.

Пример:

- да прехвърли собствеността на жилището или автомобила си
- да повреди, унищожи или подмени вещта, чието връщане дължи
- да не предприеме действия за събиране на свое вземане, защото знае, че с получените средства ще трябва да погаси свое задължение.

Законът предоставя на гражданите редица средства за защита срещу действия на недобросъвестната страна, които могат да се предприемат:

- преди да се подаде иск в съда срещу неизпълняващата задълженията си страна (обезпечителни способности) или
- по време на самото исково производство или на изпълнителния процес (процесуални обезпечителни мерки).

ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ СПОСОБИ: Основните способности за предотвратяване на последиците от подобни злоумишлени действия са залог и ипотека. Те могат да се договорят едновременно със сключването на основната сделка. Те осигуряват надеждна защита на изправната страна и са гаранция за изпълнение на договора.

ПРОЦЕСУАЛНИ ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ се налагат във висящ процес, когато ищецът очаква, че ответникът ще възпрепятства реалното изпълнение на влязло в сила решение, постановено в негова полза. Той може да поиска от съда да наложи:

Запор върху движими вещи: с него определена движима вещь се предназначава за принудително удовлетворяване на ищеца, като се забранява на ответника да се разпорежда с нея докато трае исковият процес. При запор на движима вещь държавният или частният съдебен изпълнител извършва опис, оценка и предаване вещьта за пазене.

Запор върху вземания: в някои случаи, длъжникът не предприема действия за събиране на свое вземане от трета страна. С тази мярка се забранява на длъжника да се разпорежда с вземането, а на третото задължено лице - да плаща на длъжника. По този начин при влязло в сила осъдително решение, третото лице ще плати директно на кредитора.

Възбрана върху недвижими вещи: процедурата е същата като при движимите вещи, но се отнася до недвижим имот. Ако има влязло в сила осъдително решение, държавният или частният съдебен изпълнител обявява недвижимия имот на публична продажба.

ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ИСКА

Процесуалните обезпечителни мерки се разглеждат и налагат, докато съдебният спор е висящ или преди да е предявен иск.

Процедурата по обезпечаване на иска протича в две производства:

ДОПУСКАНЕ ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ИСКА:

Производството по обезпечаването на иска започва по писмена молба на ищеца, в която той трябва да посочи вида на исканата обезпечителна мярка или други подходящи мерки, определени от съда.

Съдът се произнася с определение по молбата в закрито заседание още в деня на постъпването ѝ. Съдът се произнася по следното: дали молителят има право на обезпечаване на иска и относно надлежната обезпечителна мярка. Определението може да се обжалва в седемдневен срок пред висшестоящия съд с частна жалба.

Когато съдът допусне обезпечение по бъдещ иск, той дава срок за предявяването му. Ако такъв не бъде предявен в срок, обезпечителната мярка се отменя.

НАЛАГАНЕ НА ДОПУСНАТО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ:

Въз основа на определението, с което се допуска обезпечителната мярка, съдът издава обезпечителна заповед. По молба на ищеца заповедта се привежда в изпълнение от държавния или частния съдебен изпълнител /ако наложената мярка е заповед/ или от съдията по вписванията, /ако е наложена възбрана/. На ответника се изпраща съобщение за извършените действия по изпълнението на обезпечителната заповед, с чието получаване мярката се счита за наложена.

Законът не позволява налагане на заповед или възбрана по отношение на следните вещи:

1. вещи за обикновено използване на длъжника и на неговото семейство;
2. необходимата храна на длъжника и неговото семейство за един месец;
3. необходимите горива за отопление, готвене и осветление за три месеца;
4. машините, инструментите, пособията и книгите, необходими за упражняване на свободна професия или занятие;
5. земите на длъжника, в размери определени от закона;
6. единственото жилище на длъжника и членовете на семейството му, и др.

ГАРАНТИРАНЕ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО ЗА ТРУД:

Ако обезпечението е насочено върху възнаграждение за труд, то може да се налага само до размерите, посочени в закона.

ЗАБЕЛЕЖКА:

- От тази привилегия не могат да се ползват длъжниците относно вещта, върху която е учреден залог или ипотека, когато взискател е зложникът или ипотекарният кредитор.
- Закрилата върху земите и жилището им не ползват и длъжниците по задължения за издръжка, за вреди от неправомерно увреждане и от финансови начети.
- Ограниченията за гарантиране на възнаграждения.